

ƏHƏMIYYƏTLİ UÇOT SIYASƏTİ VƏ İZAHLI QEYDLƏR

1. Giriş

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2017-ci ildə tamamlanan il üzrə "Siyasi partiyalarda sadələşdirilmiş mühasibat uçotunun aparılması Qaydaları"na uyğun olaraq Böyük Quruluş Partiyası (irəlidə Partiya adlanacaq) üçün tərtib edilmişdir.

2. Partiya haqqında ümumi məlumat

Böyük Quruluş Partiyası Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 12 avqust 2005-ci tarixdə 43 sayılı Şəhadətnamə ilə qeydiyyatla alınıb.

Mülkiyyət növü-xüsusi.

Qanuni təmsilçisi –BQP Başqanı Mustafa Fazil Qəzənfər oğlu.

Partiyaya Bakı şəhəri Vergilər Departamenti tərəfindən 1400660501 VÖEN şəhadətnamə verilib. BQP-nin əsas məqsədi demokratik dəyərlərə söykənən mütəsir bir cəmiyyət, sivil qurumlar tərəfindən yönəldilən, insan azadlığının və mülkiyyət toxunulmazlığının ən ali prinsiplər kimi qorunduğu, milli iradənin hegemon olduğu bir Azərbaycan dövləti qurmaqdır. Hesabat dövrü ərzində işçilərin orta sayı 7 nəfər olub.

3. Partiyanın hüquqi ünvanı

Hüquqi ünvan - Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Ş.Əzizbəyov küçəsi 170

Faktiki ünvan - Bakı şəhəri, Nizami rayonu, Əzim Əzimzadə küçəsi 4

4. Əməliyyat valyutası

Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Manatı (AZN) ilə ifadə olunmuşdur.

5. Uçot siyasətinin təqdimatı

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

6. Maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının ümumi əsasları

Partiya mühasibat uçotunu Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun qaydada aparır. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanunvericiliyi əsasında hazırlanmışdır. Bu maliyyə hesabatlarında, aktivlər və öhdəliklər faktiki xərclər üzrə qiymətləndirilmişdir. Maliyyə hesabatları hazırlanarkən mühasibat uçotunun hesablama metodu tətbiq olunmaqla aktivlər ilkin dəyər uçot prinsipinə əsaslanmışdır.

7. Torpaq, tikili və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)

Torpaq, tikili və avadanlıqlar elə aktivlərdir ki, - inzibati məqsədlər və təchizatında istismar edilir və ya gələcəkdə icarəyə verilmək məqsədlər üçün istifadə edilir; - Bir dövrdən (12 aydan) artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir. Bu uzunmüddətli aktivlər əldə edilərkən ödənilən dəyər əsasında tanınır.

8. Amortizasiya

Torpaq üzrə amortizasiya ayırmaları hesablanmır. Bütün digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq dəyəri metoduna, yəni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin qalıq dəyərində və ya yenidənqiymətləndirilmiş dəyərində vurmaqla həyata keçirilir. Faydalı istismar müddəti və ya illik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir: - Binalar və qurğular - 20 il və ya illik 7%-dək - Maşın avadanlıq - 5 il və ya illik 25%-dək - Nəqliyyat vasitələri - 5 il və ya illik 25%-dək - Sair əsas vəsaitlər - 5 il və ya illik 20% -dək(ötürücü qurğular) Aktivlərin ləğv edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir. Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərində müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir.

9. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nəgđ pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nəgđ pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir.

10. Kreditlər bə borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır. Kreditlər və borclar Partiya tərəfindən bu öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

11. Gəlirin tanınması

Gəlir aktivlərin artması və öhdəliklərin azalması ilə bağlı iqtisadi səmərənin artımının baş verdiyi və bu artımın etibarlı səviyyədə qiymətləndirilməsi mümkün olduğu hallarda və gəlir tanınma meyarına uyğun olaraq tanındıqdan və qiymətləndirildikdən sonra uçota alınmaqla, təşkilatın maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir. Əsas əməliyyat gəliri dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlər, digər alınmış yardımlardan ibarət olduğundan vergiyə cəlb olunmamışdır. Digər vergiyə cəlb olunan gəlirlər isə hesablaşma metodu əsasında tanınır və tanınma alıcı ilə müqavilənin bağlandığı andan başlanır. Əsas əməliyyat gəliri bütün vergilər çıxıldıqdan sonra qalan gəlirdir.

12. Xərclərin tanınması

Partiyada xərçlər layihələr (tərtib olunan büdcələr) əsasında alınan və layihə (büdcə) çərçivəsində layihələrin büdcələri əsasında ödənilən zamanı tanınaçaqdır. Yəni layihələrdən vəsaitlər daxil ola bilər, amma layihə icra olunmasa həmin alınan vəsaitlər xərc kimi tanına bilməz.

13. Torpaq, tikili və avadanlıqlar

Məzmun	Avadanlıq	Cəmi
01 yanvar 2015-ci il tarixinə ilkin dəyər	6629.00	6629.00
Yığılmış amortizasiya		
01 yanvar 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	6629.00	6629.00
Daxilolmalar		
Xaricolmalar		
Amortizasiya ayırmaları		
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya		
31 dekabr 2015-ci il tarixinə ilkin dəyər	6629.00	6629.00
Yığılmış amortizasiya	1839.40	1839.40
31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	4789.60	4789.60
01 yanvar 2016-ci il tarixinə ilkin dəyər	6629.00	6629.00
Yığılmış amortizasiya	2574.40	2574.40
01 yanvar 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	4054.60	4054.60
Daxilolmalar		
Xaricolmalar		
Amortizasiya ayırmaları	735.00	735.00
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya		
31 dekabr 2017-ci il tarixinə ilkin dəyər	6629.00	6629.00
Yığılmış amortizasiya	3309.40	3309.40
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	3319.60	3319.60

14. Pul vəsaitləri və ekvivalentləri

Göstəricilər	31.12.2017	31.12.2016
Kassada nağd pul vəsaitləri	18.09	00.0
Milli valyutada bank hesabı	82.50	2.85
YEKUNU	100.59	2.85

15. Gəlirlər

Göstəricilər	2017	2016
Dövlət büdcəsindən (Maliyyə Nazirliyi) daxil olan vəsaitlər	98037.04	98214.29
Üzvlük haqlarından daxil olan vəsait	401.00	391.00
YEKUNU	98438.04	98605.29

Vəsaitin daxil olduğu tarix	Vəsaiti ödəyən qurum	Daxil olan vəsaitin məbləği
25.01.2017	Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	24509.80
06.04.2017	Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	24509.08

07.07.2017	Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	24509.08
16.10.2017	Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	24509.08
	CƏMI	98037.04

16. Xərclər

Göstəricilər	2017	2016
1. Cari xərclər	2500	3000
2. Siyasi partiyaların saxlanması və informasiya təminatına çəkilən xərclər	3111.15	31403.07
Ömək haqqı	14019.20	15353.92
Sosial sığorta ayırmaları 22% ,	3287.88	3638.50
Sosial sığorta ayırmaları 3 %	448.33	495.78
Vergi ödənişi	477.37	688.78
İcarə haqqı	680.00	680.00
İnformasiya və internet xərcləri	657.50	457.50
Rabitə xərcləri (o cümlədən mobil rabitə üçün)	1335.40	914.40
Elektrik enerjisi xərcləri	177.01	47.01
Dəftərxana xərcləri (mərkəzi və yerli təşkilatlar)	1212.65	913.70
Bank xidməti xərcləri	1187.78	488.65
Plastik kart üçün çəkilən xərclər	70.00	
Kompyüter xidməti xərcləri (karticlərin dəyişdirilməsi və təmiri)	346.53	406.13
Audit xidməti	500.00	500.00
ASAN xidmətə ödəniş		33.20
Dövrü nəşrlərin alınması xərcləri	223.00	123.00
Təsərrüfat xərcləri	3882.50	4342.50
Partiya üzvü olan qadınlara bayram hədiyyəsi	2610.00	2320.00
3. İctimaiyyətə əlaqələrə və seçkilərin keçirilməsinə çəkilən xərclər	14201.30	14551.00
Ali Məclisin iclasları, ümumrespublika müşavirələri və kütləvi tədbirlər üçün xərclər	4885.30	4630.00
Qurultay xərcləri		2270.00
Kitab çapı (təbliğati mətbu nəşrlər)	896.00	826.00
Seçkiqabağı təbliğat və təşviqat üçün		
Notarius rüsumu		
Tarixi günlər, bayram və yubileylərin qeyd edilməsi xərcləri	3910.00	2750.00
Əklillər üçün xərclər	900.00	850.00
Siyasi maarifləndirmə işinə çəkilən xərclər	3610.00	3225.00
4. Yerli təşkilatlara edilən yardımlar	16.700	12.500
5. Fərdi xərclər	13.180	18900
Ezamiyyə xərcləri	13180.00	18900.00
6. Sair xərclər	20641.00	18295.62
Avtonəqliyyat xərcləri (yanacaq, ehtiyat hissələri)	13550.00	12600.00
Təmir xərcləri	2865.00	1469.62.00
Müraciət edənlər üzvlərə maddi yardım	4226.00	4226.00
YEKUNU	98337.45	98649.69

Hesabat dövrü ərzində Amortizasiyaya çəkilən xərcin məbləği 735 manat olmuşdur.

17. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərəflərdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla cyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər üzrə qərar qəbul edərkən ona təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

18. Risklərin idarə edilməsi

Partiya daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

19. Kredit riski

Partiyanın kredit riski konsentrasiyası üçün potensial müzakirə mövzusu olan maliyyə aktivləri pul və debitor borclarından ibarətdir. Partiyanın pul depozitləri mötəbər maliyyə idarələrində yerləşdirilmişdir.

20. Bazar riski

Partiya bazaradakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzunmüddətli borcların bazar dəyəri onların daşman dəyərlərilə dəyişə bilər.

21. Faiz dərəcəsi riski

Partiyanın bir çox borcları təyin olunmuş marağı ifadə edir. Bu borclarla əlaqəli marağ xərcləri sığortalanmamışdır. Rəhbərlik inanır ki, marağ normalarının daimi olmamasından irəli gələn bazar qiymətlərinə dəyişikliklər əhəmiyyətli xarakter daşımır.

22. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

Hesabat tarixindən sonra maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcək hadisələr baş verməmişdir.

Partiyanın başqanı

Fazil Mustafa

baş muhasib

P. Həməzəyev